

Rio Vermelho.

(Widok z drogi do Campo Alegre).

W koło rozciąga się widok cudowny; Oko z zachwytem podziwia faliste Łany zielone, przeważnie lesiste. Wiele wdzięczniejsze niż pejzaż kosztowny.

Wszystko się składa na obraz malowny: W głębi, gdzie wznoszą się wały skaliste, Spuszcza wodospad swe wody perliste, Które unosi strumyczek klarowny.

W dali czerwienią się mury kościoła; Wnieniec gospodarstw otacza świątynię, Obok niej cmentarz, przy drodze zaś szkoła.

Niżej wśród banjad, w kwiecistej dolinie Rzeka srebrzysta obraca dokola Młyny i tartak i w borach gdzieś ginie.

27 - 1... 1924.

Józef Stanczewski

Do Kolonistów szukających ziemi.

Kupiłbym z chęcią kawał ziemi, bo dla mnie nie jest wystarczającą dla dorastających dzieci, bo i groszy też kilka się ubierało, a przyczyną to rozmaicie człek odbiera, a człek chciałby też na stare lata trochę odpuścić, bo stare kościśka bola i gdyby tak trochę z czegoś ku i trochę z herwy, bo kuku... (text continues with details about land acquisition and family needs)

By zlepu zaradzić postanowili ludzie dobrej woli, założyć biuro mające na celu wywieść z rąk państwa i w ręce prywatne... (text continues with details about the land acquisition process and the role of the Commercial Limitada)

Dom handlowy powyższy prowadzi handel na wielką skalę herwy i drzewa... (text continues with details about the Commercial Limitada's operations and the availability of land)

Korespondencje

Rio Vermelho, dnia 1-4-1924... (text contains letters from readers and responses regarding land acquisition and local news)

spotkawszy się, nacali na siebie i pora... (text continues with a letter or report about local events and people)

Dwa tygodnie temu wydarzyło się nieszc... (text continues with a report about a local incident or event)

Teraz coś z życia naszego w Rio Verme... (text continues with a local news item or report)

Potem dwóch chłopców i trzy dziewcz... (text continues with a report about a local event or performance)

Na zakończenie obór 9 dziesięć od... (text continues with a report about a local event or competition)

W ogóle można było zauważyć zado... (text continues with a report about a local event or performance)

Mówił ktoś, że ojciec wychował się i... (text continues with a report about a local event or performance)

Kiedyż kolonisci nasi przeżyją i sta... (text continues with a report about a local event or performance)

Fred.

PRENUMERATE „LUDU” złożyli w grudniu z r. Panowie: Stan Rosiak, Marjan Witomski, Jan Gawiłk, Jan Z... (text lists subscribers and their names)

Kuzniarski, Wład. Motylewicz, Antoni Nizioł, Fran. Błażkiewicz, Józef Okoński, Andrzej Pietraszek, Jakób Garus, Jakób Filipak, Fran. Mikowski, Wład. Kizyżanowski, Wojciech Patczyk, Antoni Gubel, Wład. Kwiatkowski, Antoni Subjerek, Jan Dyzarz, Jan Kojmski, Marcin Smielewski, Fran. Płonki, Albert Jaruszewski, Ignacy Powyszyński, Aleksander Baginski, Feliks Wasicki, Józef Zak, Jan Wagner, Czesław Megier, Jan Machowicz, Wojciech Lesnoński, Ignacy Wilczak, Wojciech Jękoł, Piotr Lewicki, Roman Kowalski, Ignacy Trzaskos, Karolina Bąben 7\$500, Józef Czarnecki 6\$, Zygmunt Ciebociński 6\$, Józef Okoński 6\$, Jan Jarosz 10\$000.

Po 5\$000: Józef Treła, Jakób Górnik, Wład. Giemra, Wawrzyniec Puzio, Antoni Januszewski, Piotr Krzyżanowski, Piotr Burakowski, Stefan Zmżycki, Wład. Krzyżanowski, B. Józef Zawadzki, Karol Pleban, Józef Bąk 4\$, Jan Kleina 2\$500.

KSIĄDZ STANISŁAW PIASECKI redaktor „Ludu” wyjechał 12-go marca do Castro i Pirahy, by w czasie W. Tygodnia wypowiedzieć Polaków w tych stronach osiadłych. Ksiądz Redaktor wraca po Wielkiej Nocy.

PODZIĘKOWANIE. Opuszczając po przeszło czterech letnim pobycie Brazylię, pragnę do drogą pożegnać wszystkich Rodaków, których miałem sposobność poznać w tym czasie a przedewszystkiem cały szeroki ogół kolonistów osiadłych z którymi tyle miłych spędziłem chwil.

Podziękuję przy tej sposobności za wszelkie dowody życzliwości zarówno podczas mego urzędowania, jak później podczas mej pracy obywatelskiej czy wreszcie za pomoc przy gromadzeniu materiałów do statystyki kolonii polskiej w Paranie i jej historii. Poprzez wszystkie wrażenia, jakich doznałem z wstąpieniem do waszego tylko miłe wspomnienie wspólnej pracy dla wspólnego ideału kwitującej kolonii polskiej w Brazylii i wielkiej Polski. To wspomnienie zachowam też, chociaż los na inną mnie rzuci placówkę.

Kurytyba 24 go marca 1924, Kazimierz Głuchowski.

Ostatnie wiadomości WARSZAWA 7-go KWIETNIA. Polioja polska wykryła szajkę szpiegowską, do której należał i jeden urzędnik (wojskowy) 7 ministerium wojny, który niedługo był w dawnym wojsku rosyjskim; obok niego uwięziono 1 innych szpiegów, którzy pracowali na korzyść pewnego państwa zagranicznego.

WARSZAWA 8-go KWIETNIA. Komisja spraw zagranicznych sejmu polskiego zatwierdziła traktat handlowy zawarty między Polską a Anglią i Finlandją.

WARSZAWA 10-go KWIETNIA. Sejm zatwierdził projekt prawa, który ustala godziny pracy dla kobiet i dla małoletnich. Na temsamem posiedzeniu został zatwierdzony przez sejm projekt, wzywający rząd do przedsięwzięcia energicznych środków przeciw nieprzyjaznemu postępowaniu Litwinów.

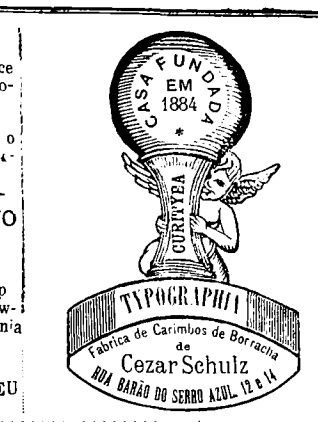
ITALIA, wystawowy okręt włoski przebywa obecnie w porcie Rio de Janeiro; Odwiedza tłumnie wystawę zarówno kolonia włoska jak i mieszkańcy stolicy. Na pokładzie statku jak i w największych hotelach stolicy odbyło się wiele przyjęć dziennikarskich, konsularnych i dyplomatycznych. 9-go kwietnia zwiędził „Italię” cały korpus dyplomatyczny z przedstawicielami rządu brazylijskiego. Italia jedzie następnie do Santos a potem do Florianopolis; Paranagua z powodu pływkiemu portu zostaje pominięta. Włosi urządzają wszędzie uroczyste przyjęcia.

Związek Polski w KURYTYBIE. Miesięczne Zebranie. Niniejszym zawiadamia się Sz. członków Związku, że dnia 13-go kwietnia, o godzinie 2 i pół po południu odbędzie się miesięczne zebranie Związku. Za Zarząd Sekretarz: Miteczuk.

Niniejszym zapraszam Sz. członków Związku Polskiego na Zabawę Tancerną która odbędzie się dnia 20-go kwietnia r. b. w lokalu własnym przy ulicy Carlos de Carvalho Nr. 173. Początek zabawy o 3 ciej po południu koniec o 11-tej w nocy. Wstęp na zabawę tylko dla członków Związku. Sekretarz Kazimierz Miteczuk.

Potrzeba familji umiejącej wykonywać wszystkie prace kolonjalne, za odpowiedniemi wynagrodzeniem. Ponadto można sadić na party. Informacje bliższe każdego dnia o godzinie 1-szej po południu w Redakcji „Ludu”.

DOBRE I TANIE PIECZYWO W PIEKARNI Padaria Reforma. Płna i uprzejma obsługa! — Zakup szerokiego asortymentu artykułów spożywczych pierwszej potrzeby. Wymienia się towar na produkty krajowe. Ignacy Habith CURITYBA, DR. CANDIDO DE ABREU N. 64

„A NACIONAL” Loteria Narodowa Anonimowe towarzystwo loteryjne. — Ciągnięcie losów odbywa się pod dozorem publicznym. W SOBOTEJ. — NAJGŁÓWNIJSZA WYGRANA

30:000\$000 80-90 procent idzie na wygrane losy

Języki: angielski i polski. Udzielam lekcji języków angielskiego i polskiego w domu i poza domem. Wynagrodzenie według umowy. Podejmuję się także korepetycji albo prywatnej nauki dla dzieci. — Zgłoszenia w Redakcji „Ludu” od godziny 8-mej do 11-ej i od 2-giej do 5-tej w dni powszednie.

Ziemie. CIĄCIECIE NABYC ZIEMIE, LASY, HERWALE, STEPY LUB DOBRA DO SADZENIA. Udajcie się do Biura sprzedaży przy ulicy Pedro Ivo Nr. 25 (blisko pałacu prezydenta), po informację, to nic Was nie będzie kosztowało, a dowiedziecie się, gdzie sprzedają dobre i tanie grunta. Adres dla listów: Sociedade Commercial Limitada CAIXA POSTAL 204 — CURITYBA

Kolonia „NOVO TRANSVAAL” (Municipio São José dos Pinhaes i Morretes). Kolonia ta jest położona z centrami licznymi drogami wozowymi i leży w bliskości koleji z Kurytyby do Paranagu. Odległa jest od stacji Roça Nova tylko 16 kilometrów, a od stacji Piraguara 21 kilometrów a od Kurytyby 36 kilometrów. Na tej wyżynie jest klimat chłodny. W miejscach odległych 9 kilometrów od Morretes jest klimat bardzo zdrowy, ponieważ teren nie spada poniżej 100 metrów nad poziom morza. Ziemia pierwszej jakości, równająca się najurodzajniejszym ziemiom w odległych stronach stanu Paraná. Zapłaćta na umowiony termin. Kolonisci mający wozy i konie mają d bry zarobek z przewożenia kłoców drzewa budulcowego, skór z gromadzenia do garbarzy i rzeczy potrzebnych do różnych wyrobów.

CERTAN. Certan jest najlepszym lekarstwem przeciw płaskowom, ich nasieniu; jakoteż przeciw robactwu w bydła rogatego, koni, świń i innych zwierząt domowych. Jak się używa Certanu. Używa go się tylko rozcieńczonego we wodzie. Jedna butelka 50 gramów na litr wody. Przy nacieraniu trzeba bydła oczy nakryć, bo certan pali. Certan nierozcieńczonego jest niebezpiecznie trzymać w pobliżu ognia. Wszelkie wyjaśnienia używania Certanu są w numerach 21, 22, 23 i 24 „Ludu” z roku 1924. Certan jest do nabycia u CARLOS LUHM — Rua Racheulo N 52 — CURITYBA — PARANA. Osobiście można nabyć „Certan” także w Redakcji „Ludu”.

Casa Vermelha Bezpośredni import NACZYŃ, ŻELASTWA, SZKIEŁ DO OKIEN. — NARZĘDZIA RZEMIEŚLNICZE I ROLNICZE. EURICO FONSECA & Cia. RUA JOSÉ BONIFACIO N 15 — CURITYBA — PARANA

Niemieckie farby „BAYER“
 dla użytku domowego celem farbowania wełnianych, bawełnianych i jedwabnych materjajów sprzedaje się we wszelkich ilościach i kolorach w sklepie
„Carlos Luhm“
 RUA RIACHELLO N. 52 - CURITYBA - PARANA
 (Gdzie miał sklep p. Piotr Harmata).

Dr. Zygmunt Gradowski
 ADWOKAT
 Po ukończeniu uniwersytetu, mam zaszczyt zawiadomić Szan. Kolonj Polską, iż otworzyłem kancelaryj adwokacką i żęzałatwia wszelkie sprawy cywilne, kryminalne, spadkowa, rozwodowe i t. d.
BIURO I MIESZKANIE.
Praça Osorio N. 57. - Curityba.

CASA GLOBO
 sprzedaje tania dobre trzewiki męskie, damskie i dziecięce wedle miary i najwybredniejszego gustu. Również nabyć można w tym sklepie obcasu gumowe, skarpetki pastę i inne rzeczy potrzebne do obuwia.
 Casa Globo znajduje się przy placu „Praça da Ordem“, gdzie wygodnie można postawić wozy i konie. W sklepie jest i obsługa polska.
 Casa Globo - Praça da Ordem 4 - Kurytyba.

„SWÓJ DO SWEGO“
Apteka Paranaense
 S. Głuszczynski & Ska.
 Wybór lekarstw krajowych i zagranicznych. - Recepty wykonuje się dokładnie i sumiennie.
Ceny przystępne!
 Marechal Mallet Parana.

ZA PIENIĄDZ DOSTANIE SZ WSZYSTKO, LECZ ABY MIEĆ PIENIĄDZE TRZEBA OSZCZĘDZIĆ. OSZCZĘDNOŚĆ WZBOGACA, WENTYŃ OSZCZĘDZONY TO WENTYŃ ZAROBIONY!

Kto posiada pieniądze, powinien je włożyć w jakiś interes. Komu to nie jest możliwym, nie powinien przechowywać grosza w domu, gdyż jest to niebezpieczną i niepożyteczną rzeczą.
 ZŁÓŻ ZATEM PIENIĄDZE TWOJE W MIEJSCU BEZPIECZNYM, CO PRZYNIESIE CI TYLKO POZYTEK.

Pieniądze w domu łatwo uleść mogą niebezpieczeństwom nieprzewidywanym jak ogleń, rabunek, zburtwienie, wycofanie przez Skarb lub bezwartościowość wskutek spadku waluty i t. p., więc złóż swój ciężko zarobiony grosz tam, gdzie jest pewnym i po jakimś czasie wskutek odsetek (procentu) się podwaja.

LECZ POWIERZ PIENIĄDZE TWOJE BANKOWI PEWNIEMU, ZATWIERDZONEMU PRZEZ RZĄD FEDERALNY I UPOWAZNIENY DO PRZYJMOWANIA PUBLICZNYCH WKŁADKÓW OSZCZĘDNOŚCIOWYCH,

BANCO PELOTENSE

Zatwierdzony przez Rząd Federalny jako jedna z najpewniejszych instytucji kredytowych i upowazniony tem samem do przyjmowania wkładek oszczędnościowych pięci i pół od sta zysku rocznego (procentu).
 Dziś jeszcze udaj się do Agencji „Banco Pelotense“ w Rio Negro i umieść tam twoje oszczędności, bo pamiętaj, że wentyn oszczędzony to wentyn zarobiony!

Banco Pelotense ma kapitału 80 miljonów milrejsów. Fundusz rezerwowy 15 miljonów milrejsów.
 Centrala w Pelotas. Filje i Agencje we wszystkich większych miastach kraju.

FILJA W KURYTYBIE.
 Agencja, w Rio Negro przy ulicy 15 de Novembro - Parana.
 KORESPONDENTEM W PARAGUASSU, ITAYOPOLIS JEST KSIĄDZ JAN KOMINEK.

BACZNOŚĆ KOLONIŚCI!
Cegielnia i Fabryka Dachówek
 w Thomas Coelho
 STACJA KOLEJOWA BARIGUY (PARANA)
 poleca cegły wszelkiego rodzaju, dachówki zarówno francuskie jak i inne.

Cegielnię tę, dawniej własność p. Jana Woźniaka nabyła spółka polska p. p. Jana Filipaka, Józefa Rosola i innych. Obsługa zamawiających rzetelna, transporty wyrobów staranne. Nadmieniamy, że dachówkę francuską cegielni z Thomas Coelho wyszczęglono na przedwstępnej wystawie w Kurytybie.

Siłę Herkulesa
 dodaje pivo z browaru
ATLANTICA
 przewyższające vvszystkie
 inne.

KOLONJA Cel QUEIROZ
 (Amola Faca)
 Przeprowadza parcellacje i udziela informacji
 WŁADYSŁAW RADECKI - AMOLA FAC - PARANA
 W kolonji ERECHIM W RIO GRANDE DO SUL udziela informacji bliźszych p. BOISEAW WENCLEWSKI W BARRO

TOWARZYSTWO FRANCUSKIE MORSKIEJ ŻEGLUGI
„Chargeurs Reunis“ i „Sud Atlantique“
 Regularne odjazdy z portów Santos i Rio de Janeiro do Havre i Bordeaux
 Komunikacja najszybsza i najwygodniejsza statkami luksusowemi pospieszonymi, które odbywają podróże z Santos do Francyji w 15 dniach, oraz statkami specjalnie urządzonemi dla emigrantów którzy znajdują najwygodniejsze pomieszczenia
 Statki mają do dyspozycji kabiny 3-ciej klasy.
 Podróż z Bordeaux do Havre czyli do Gdańska odbywa się przez ciągami francuskimi aż do Dunquerque a z Dunquerque do Gdańska statkiem kompanji francuskiej „Transatlantique“ W ten sposób uniknie się różnych nadużyć, na które nieraz bywają narażeni nasi pasażerowie na granicy niemieckiej.

NAJBILSZY ODJAZD DO EUROPY:
 Z Santos do Gdańska
 Z Rio de Janeiro do Gdańska
 25-go Kwietnia
 4-go Maja
 5-go „
 9-go „
 „EUBEE“
 „MASSILIA“ 3-go Maja
 „MOSELLA“ 4-go „
 „GROIX“

Sprzedają biletówz Brazylii do Polski oraz z Polski do Brazylii t. z. (biletów de chamada) załatwia i bliźszych informacji udziela
IGNACY KASPROWICZ
 Avenida Luiz Xavier N. 28 - Kurytyba.

Najlepszy środek
 od reumatyzmu
REUMATOL
 DOSTAC MOŻNA W
APTECE POLSKIEJ
 Rua 15 de Novembro 5 - Kurytyba

„A VENCEDORA“
 FABRYKA KARMELKÓW I CUKIERKÓW W NAJLEPSZYCH GATUNKACH I W PAPIERKI OWIJANYCH:
 Malinowych, kokosowych, miętowych, cytrynowych, ananasowych, truskawkowych, bananowych, mącznych i dużo innych
 Prócz tych mam inne jeszcze gatunki specjalne, nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bardzo przystępnych.
 Upraszam Szan. Rodaków o łaskawe przekonanie się o tem, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie
Franciszek Łachowski
 CURYTYBA - Rua Cabral N 53 - PARANA

KOLONIZACJA
 Na nowej bardzo kwitnącej kolonji „Bom Successo“ sprzedaje się pierwszej klasy ziemieherwalowe i bardzo urodzajne ziemie do sadzenia.
 Kolonja „Bom Successo“ jest węzłem łączącym drogi Florianopolis - Blumenau - Timbo - Itayopolis - Mafra.
 Nadto są do sprzedania: Fazendy 50 alkrowe, 100 alkrowe i 200 alkrowe. Każda fazenda ma kemp, herwa mate i ziemię uprawną. - KUPUJCIE!
 Bliźszych informacji udziela agencja kolonizacyjna.
 Germano Ortel
 Itayopolis, Estação Mafra, Santa Catharina. 19

Dr. MIROSLAW SZELIGOWSKI
 BYŁY ASYSTENT KLINIK EUROPEJSKICH.
LEKARZ I OPERATOR
 KURYTYBA - RUA S FRANCISCO N. 25.
 Leczy podług najnowszych sposobów.
 WYKONUJE WSZELKIE OPERACJE CHIRURGICZNE.
 Chorych zamieszcowych przyjmuje na leczenie i pobyt w klinice. Dokonuje badań i leczy promieniami Roetgena. Posiada własne laboratorium do badań chemicznych i mikroskopowych oraz do badań krwi na choroby ukryte.
ZAMIEJSCOWYM UDZIELA INFORMACJI LISTOWNIE

Kolonizacja w Gastro
Loty juz wymierzone!
 NABYWICY MOGA SIĘ ZGLASZAC DO DR. M. SZELIGOWSKIEGO
KURYTYBA, Rua São Francisco N. 25.

CURITYBA Casa Metal CURITYBA
 CAIXA POSTAL 140 RUA 15 DE NOV. 44
Jose Hauer Junior & Cia.
 WIELKI SKŁAD ŻELAZA I STALI, W SZTABACH I W PEYTACH, ŚRUB, GWOZDZI, RUR, ŁANCUCHÓW I INNEGO ŻELASTWA DO WOZÓW.
Wszelkiego rodzaju rzemiosła i maszyny
 LEJE, SZKŁA, DRUT GŁADKI I KOLCZASTY, MASZYNY ROLNICZE I T. P.
 NADCHODZA CODZIENNIE
 NOWE TRANSPORTY PEŁGÓW
RUDOLF SACK.

Filip Czaban
 PALMEIRA - Ul. de Costa
 Pedro Ferreira N 5
 Zakład szewski. Wykonuje wszelkie boty szewskie. - Ceny przystępne.

Nie upadajcie na ducha!
 Człowiek zdrowy jest zawsze wesoły. Gdy cię głowa boli i nie możesz spać, to użyj przed położeniem się do łóżka jednej kapsułki „Dorycedina“, o przekonasz się, że rano wstaniesz zdrowszy i rześki.
 Dorycedina pomaga na ból głowy, migrenę, zniechęcenie, nerwizgę i gryzę.
 Działa przysiępnie a nie szkodzi ani sercu ani żołądkowi. Każda szkryneczka ma dwa pudełeczka po 10 kapsułek także. - Dorycedina ma nadbęd w aptekach i drogeriach.

HOTEL CENTRAL
 Curityba - Rua Emano Pereira N. 8
 WYGODNE URZĄDZENIA. ... SMACZNA KUCHNIA.
 GOSPODA O PIERWSZORZĘDNEJ OBSŁUDZE.
 Oddziały dla familij Otwarte całą noc.
 Ceny przystępne. Pokoje od 6\$ do 12\$ dziennie
 Miejskanie i stół za la carte, nie mieści 250\$. Stoiwane się dla panów samotnych z mieszaniem mieszkanie 80\$000, bez mieszkania 60\$000.
Najlepsz hotel dla rodzin!

Industria Ceramica Brasil
Polska Fabryka Dachówek
 J. H. Woźniak & Marszałek
 Nad rzeczą Bariguy. Wytwarza się do 100 tysięcy dachówek miesięcznie. Wysmieniony materiał. Zamówienia przyjmują się: RUA COMMENDADOR ARAUJO N. 39 - CURITYBA - PARANA.
 ADRES TELEGRAFICZNY: JOHWONAN